POLSKIE STOWARZYSZENIE
na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Intelektualną
Ośrodek
Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy
ul. Orlicz-Dreszera 14, tel/fax 84 639 23 58
22-400 Zamość
NIP 922 18 21 220

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczego w Zamościu

rok szkolny 2017/ 2018

1. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe(Dz.U. z 2017 r. poz. 59)- art.10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art.98- 99.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii(Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przyspasabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej(Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli(Dz. U. z 2017 r. poz. 649- § 4).

2. WPROWADZENIE

Od roku szkolnego 2017/ 2018 następuje połączenie Programu wychowawczego i Programu profilaktyki w jeden dokument: Program wychowawczo- profilaktyczny. Program wychowawczo- profilaktyczny i Ośrodkowy zestaw programów mają tworzyć spójną całość. Muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Przyjmujemy, że wychowanie *to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży"* (art. 1 pkt 3 *Ustawy Prawo oświatowe*).

Program Wychowawczo- Profilaktyczny OREW dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów i wychowanków, oraz potrzeb środowiska lokalnego. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny OREW został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej z użyciem narzędzi:

- Ankiety dla rodziców w obszarze *Zdrowie- edukacja zdrowotna*
- Analizy raportów z ewaluacji wewnętrznych przeprowadzonych w OREW:

rok szkolny 2013/ 2014, rok szkolny 2014/ 2015, rok szkolny 2016/ 2017.

Program wychowawczo- profilaktyczny został opracowany dla wychowanków grup wychowawczych i uczniów szkoły podstawowej, gimnazjum i klasy przyspasabiającej do pracy.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, przedszkole nie ma obowiązku opracowywania programu wychowawczo-profilaktycznego. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego określa zadania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

3. MISJA OREW

Misją Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczego w Zamościu jest kształcenie, wychowanie, przygotowanie do życia dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie na miarę ich możliwości, dbanie o godność ludzką, miejsce w rodzinie i społeczeństwie oraz szczęście osób z niepełnosprawnością intelektualną. Wspieranie rodzin, aby były w stanie sprostać sytuacjom, jakie pociąga za sobą fakt niepełnosprawności intelektualnej ich członka i by umiały przekształcić własne doświadczenia w gotowość niesienia pomocy innym. OREW nie oddziela dziecka od jego rodziny, rówieśników i środowiska. Podstawową zasadą pracy jest indywidualizacja wymagań, metod, dobór środków dydaktycznych oraz organizacji i tempa pracy. Ośrodek zapewnia akceptację każdemu uczniowi, stwarza warunki do kompensacji braków ucznia poprzez rozwój zainteresowań i jego mocnych stron. Otacza opieką nie tylko ucznia, ale i jego rodzinę. Zapewnia poradnictwo w aspekcie pedagogicznym, psychologicznym i prawnym oraz niesie pomoc materialną. Dąży do pełnej integracji ze środowiskiem poprzez współpracę z placówkami oświatowymi i instytucjami wspierającymi rozwój oraz kształtuje w nim swój wizerunek.

4. SYLWENTKA ABSOLWENTA

Do Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczego w Zamościu uczęszczają dzieci i młodzież z głęboką, wieloraką niepełnosprawnością intelektualną oraz dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami sprzężonymi: niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym z dodatkowymi niepełnosprawnościami.

Model absolwenta szkoły podstawowej specjalnej z niepełnosprawnością sprzężoną: niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym i dodatkową niepełnosprawnością

Absolwent:

- Potrafi na miarę swoich możliwości porozumiewać się z otoczeniem.
- Posiada niezależność życiową w zakresie zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych.
- Jest zaradny w życiu codziennym odpowiednio do swojego poziomu sprawności.
- Uczestniczy w różnych formach życia społecznego przestrzegając ogólnie przyjętych norm życia.

Model absolwenta gimnazjum specjalnego z niepełnosprawnością sprzężoną: niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym i dodatkową niepełnosprawnością

Absolwent:

- Potrafi porozumiewać się z otoczeniem na miarę swoich możliwości psychofizycznych.
- Posiada maksymalną niezależność życiową w zakresie zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych.
- Jest zaradny w życiu codziennym, odpowiednio do swojego poziomu sprawności i umiejętności oraz ma poczucie wartości.
- Uczestniczy w różnych formach życia społecznego, zna i przestrzega ogólnie przyjętych norm współżycia, zachowując prawo do swojej odrębności.
- Potrafi kulturalnie zachowywać się w szkole i w środowisku pozaszkolnym.

Model ucznia szkoły przysposabiającej do pracy z niepełnosprawnością sprzężoną: niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym i dodatkową niepełnosprawnością

Absolwent:

- Ma poczucie własnej godności i wartości oraz szanuje innych.
- Wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce.
- Jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki.
- Potrafi korzystać ze współczesnych osiągnięć techniki.
- Zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi w życiu codziennym ich unikać.
- Szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe.
- Ma ukształtowaną świadomość patriotyczną.
- Odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości.
- Rozumie innych i potrafi z nimi współpracować.
- Nie stosuje przemocy, agresji, nie ulega uzależnieniom i nałogom.
- Radzi sobie ze stresem.
- Jest tolerancyjny, szczery i życzliwy.
- Jest asertywny.
- Jest kulturalny i odpowiedzialny.
- Rozumie potrzeby innych i stara się ich wspomagać.
- Propaguje zdrowy styl życia i aktywny wypoczynek.
- Prezentuje postawę patriotyczną, zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować.
- Jest tolerancyjny. Zna i respektuje prawa człowieka i normy właściwego zachowania. Umie odróżnić dobro od zła.

- Jest elastyczny. Potrafi radzić sobie w różnych sytuacjach, umie pracować samodzielnie oraz współdziałać w grupie.
- Jest odpowiedzialny za własne uczynki.
- Umie podejmować działania i przewidywać ich konsekwencje.
- Ma swoje zdanie, dla ochrony swojej godności potrafi powiedzieć „ nie".
- Myśli ekologicznie.
- Dba o środowisko, jest wrażliwy na piękno przyrody.
- Zna zasady bezpiecznego korzystania z technologii informatycznych i multimedialnych, ma świadomość zagrożeń z nich płynących.
- Jest świadomy swoich zdolności i umiejętności, wierzy w siebie..
- Dba o swoje zdrowie.
- Postępuje zgodnie z zasadami higieny.
- Jest ciekawy świata.
- Pozytywnie patrzy na świat.
- Lubi i wie jak efektywnie się uczyć.
- Ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej, regionu, kraju i świata.

Model absolwenta grupy wychowawczej dla wychowanków z głęboką, wieloraką niepełnosprawnością intelektualną

Absolwent:

- Potrafi na miarę swoich możliwości przekazać otoczeniu swoje potrzeby i oczekiwania.
- Uczestniczy w różnych formach życia społecznego.

Koncepcja pracy Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczego w Zamościu na lata 2013- 2018

5. CELE PROGRAMU

- Kształtowanie postaw prozdrowotnych, wyrabianie nawyków higienicznych.
- Uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.
- Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się.
- Uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej.
- Kształtowanie przynależności do społeczności lokalnej i w grupie rówieśniczej, świadomości swoich praw i obowiązków.
- Ćwiczenie umiejętności wypełniania ról społecznych.
- Utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i wychowania.
- Kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.
- Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju wychowanków z uwzględnieniem predyspozycji indywidualnych.

6. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO OREW

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka
- znają i akceptują program wychowawczy- profilaktyczny proponowany przez OREW
- wspierają dziecko i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą doświadczeniem i pomocą
- aktywnie uczestniczą w życiu OREW
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Wychowawcy grup:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji wychowanka
- wspierają rozwój wychowanków i usamodzielnianie się
- prowadzą dokumentację nauczania
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny
- dokonują rozpoznania sytuacji osobistej wychowanka
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną wychowanków(w razie potrzeby)
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- integrują i kierują grupą wychowawczą

- współdziałają ze specjalistami, współpracują z dyrekcją, lekarzem, pielęgniarką
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy organizacyjne grupy
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz wychowanków, np. Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną nr 1 w Zamościu, Książnicą Zamojską, Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie, Gimnazjum Nr 1 w Zamościu, Duszpasterstwo Osób Niepełnosprawnych, Szkoły macierzyste wychowanków OREW.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów/ wychowanków niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków podczas pobytu w OREW, podczas wyjść i wyjazdów
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny

wychowanków,

- inspirują wychowanków do aktywności i samodzielności
- reagują na przejawy negatywnych zachowań
- dążą w swojej pracy do integracji grupy
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego OREW.

Wychowankowie:

- biorą udział w imprezach i uroczystościach OREW
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności OREW
- akceptują innych wychowanków i szanują ich prawa

- stają się coraz bardziej samodzielni
- prowadzą zdrowy tryb życia
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

Pracownicy niepedagogiczni OREW:

- współpracują z nauczycielami i rodzicami dążąc do przestrzegania na terenie OREW obowiązujących norm i zasad
- wskazują pozytywne, zgodne z założeniami OREW rozwiązania w sytuacjach wymagających pomocy lub interwencji
- dbają o bezpieczeństwo i zdrowie wychowanków.

7. ZADANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE I SPOSÓB REALIZACJI

Obszar 1. Zdrowie- edukacja zdrowotna

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1. Rozbudzanie zainteresowania ucznia/ wychowanka a także ich rodzin ochroną zdrowia fizycznego dzieci.	- organizacja dla rodziców prelekcji pielęgniarki na temat chorób i zasad postępowania Ośrodka w przypadku dzieci chorych przyjeżdzających do placówki - przekazywanie przez rodziców informacji na temat stanu zdrowia dziecka - wymiana informacji na temat stanu zdrowia pomiędzy wychowawcami/ specjalistami a rodzicami dzieci	pielęgniarka, lekarz nauczyciele-wychowawcy, psycholog, pedagog specjalny, rehabilitanci, logopeda, pielęgniarka, lekarz, ratownicy medyczni	wrzesień 2017 r. rok szkolny 2017/2018
2. Nabywanie podstawowych umiejętności z zakresu higieny osobistej	- pogadanka dla rodziców przygotowana przez pielęgniarkę na temat higieny osobistej podopiecznych - rozwijanie nawyków bezpiecznego zachowania się i dbania o własne zdrowie - poznawanie zasad zdrowego żywienia - propagowanie higieny i kultury spożywania posiłków - propagowanie codziennych nawyków związanych z higieną osobistą oraz estetyką ubioru i wyglądu ucznia/ wychowanka. - współpraca z pielęgniarką, lekarzem w zakresie profilaktyki zdrowotnej	pielęgniarka, lekarz nauczyciele-wychowawcy, psycholog, pedagog specjalny, rehabilitanci, logopeda, pielęgniarka, ratownicy medyczni, rodzice, opiekunowie	listopad 2017r. rok szkolny 2017/2018

		prawni.	

Obszar 2. Relacje- kształtowanie postaw społecznych

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.Poszanowanie innych ludzi, tolerancja	-rozwijanie tolerancji wobec kolegów i koleżanek w grupy, placówki podczas pobytu -kształtowanie umiejętności nawiązywania poprawnych kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi - rozwiązywanie na bieżąco konfliktów pomiędzy wychowankami.	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice i prawni opiekuni	rok szkolny 2017/2018
2. Wdrażanie do poszanowania pracy własnej i innych ludzi	- uczestnictwo wychowanków i ich rodzin w akcjach i pracach na rzecz Ośrodka - budzenie szacunku dla pracy własnej i cudzej poprzez udział w zajęciach codziennych, integracyjnych w placówce i poza nią	Wychowawcy, specjaliści Placówki ,pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	rok szkolny 2017/2018
3. Dostrzeganie wartości rodziny w życiu człowieka	- kultywowanie tradycji, uroczystości rodzinnych	Wychowawcy i rodzice /opiekunowie prawni	rok szkolny 2017/2018

	(wyrabianie nawyku składania sobie życzeń) - wspólne spotkania dzieci i rodziców na uroczystościach i imprezach okolicznościowych - kształtowanie umiejętności wykorzystania w domu umiejętności praktycznych nabytych w placówce		
4. Rozbudzanie więzi społecznych w placówce i w środowisku lokalnym	- udział w imprezach integracyjnych zgodnie z kalendarzem imprez organizowanych w Placówce - udział w wycieczkach, rajdach oraz w spacerach do miejsc użyteczności publicznej - wyrabianie postaw prawidłowego zachowania się w różnych sytuacjach poza domem rodzinnym i placówką	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	rok szkolny 2017/2018
5. Identyfikowanie się wychowanków i ich rodzin z działalnością i życiem Ośrodka	- rozwijanie osobowych kontaktów między wychowawcami, wychowankami, rodzicami oraz pracownikami Placówki	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	rok szkolny 2017/2018
6. Wspieranie rodzin wychowanków w rozwoju osobistym i w rozwiązywaniu problemów	-pomoc w rozwiązywaniu problemów poprzez rozmowy z rodzicami -organizowanie zebrań, spotkań	Wychowawcy, pracownik socjalny, specjaliści Placówki	rok szkolny 2017/2018

	grupowych oraz indywidualnych konsultacji z nauczycielami i specjalistami Ośrodka		
7.Przygotowanie wychowanków do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym	- przekazywanie wartości ogólnoludzkich, sprzyjających kształtowaniu postawy społecznej. Lekcje wychowawcze, zajęcia integracyjne, rozmowy wspierające	Wychowawcy, specjaliści Placówki ,pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	rok szkolny 2017/2018

Obszar 3. Kultura- wartości, normy i wzory zachowań

Zadania	**Formy realizacji**	**Osoby odpowiedzialne**	**Czas realizacji**
1. Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej	- uczestniczenie w ważnych wydarzeniach rodzinnych - udział wychowanków w wydarzeniach w grupie - zaznajamianie z obyczajami i tradycją - utrwalenie podstawowych wiadomości dotyczących państwa polskiego - wyrabianie postaw szacunku i poczucia dumy z symboli narodowych	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018
2. Uczenie właściwego zachowania się w miejscach publicznych	- przestrzeganie zasad dobrego zachowania wobec pracowników Ośrodka,	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018

	kolegów, rodziców - przestrzeganie obowiązujących norm zachowania się w instytucjach kulturalnych: teatr, kino, muzeum, wystawy, koncerty		
3. Korzystanie z ośrodków i instytucji kultury	- udział w przedstawieniach organizowanych przez OREW, np. AAC, jasełka - branie udziału w konkursach organizowanych na terenie miasta	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018
4. Branie udziału w różnych formach twórczości	- zajęcia plastyczne, muzyczne, parateatralne - wykonywanie stroików, kartek świątecznych - udział w uroczystościach i imprezach wg kalendarza imprez OREW	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018
5. Wyrabianie pozytywnego stosunku do pracy jako wartości służącej wszechstronnemu rozwojowi osobowości	- wdrażanie do planowej i systematycznej nauki, wyrabianie obowiązkowości i odpowiedzialności w spełnieniu zadań - wykonywanie prac społecznie użytecznych na rzecz Ośrodka i środowiska lokalnego, np. porządkowanie sali i terenów wokół OREW - wdrażanie wychowanków do poszanowania mienia	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018

	własnego, cudzego i społecznego		

Obszar 4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1. Budowanie poczucia bezpieczeństwa na terenie Ośrodka	W zakresie fizycznego bezpieczeństwa wychowanków: - nauka konkretnych zachowań zapewniających bezpieczeństwo podczas przemieszczania się na terenie budynku i w jego obrębie - zapewnienie opieki przez kadrę i osoby pracujące - zapewnienie fizycznego bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenie zdrowia bądź życia udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej. W zakresie psychicznego bezpieczeństwa wychowanków - właściwa motywacja do zajęć - dbanie o estetykę sali terapeutycznej - traktowanie wychowanków podmiotowo uwzględniając ich potrzeby	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018

2. Budowanie poczucia bezpieczeństwa poza terenem placówki	- zapewnienie opieki podczas dowozu wychowanków - zapewnienie szczególnej opieki podczas wyjść poza teren placówki: spacery, wyjścia do miejsc publicznych - integrowanie ze środowiskiem lokalnym - zdobywanie umiejętności bezpiecznego poruszania się na drodze.	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018
3. Budowanie wrażliwości i rozwijanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo kolegów i własne.	-realizacja zagadnień dotyczących przestrzegania zasad bezpiecznego zachowywania się w Ośrodku, w domu, w drodze do Ośrodka - przeciwdziałanie przejawom agresywnych zachowań - kształtowanie właściwych postaw sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów, zachowań agresywnych wśród wychowanków i uczniów - rozwijanie umiejętności zachowania dystansu wobec niewłaściwych zachowań kolegów - nauka zwrócenia się o pomoc do odpowiednich osób i instytucji.	Wychowawcy, pracownicy Ośrodka, rodzice/ opiekunowie prawni	Rok szkolny 2017/2018